

**Hittudományi tanácskozás
Felsőőr, NyEMRLSz 2012**

AZ INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KOR IDEOLÓGIÁJA

Segesváry Viktor

Jézus az Interneten

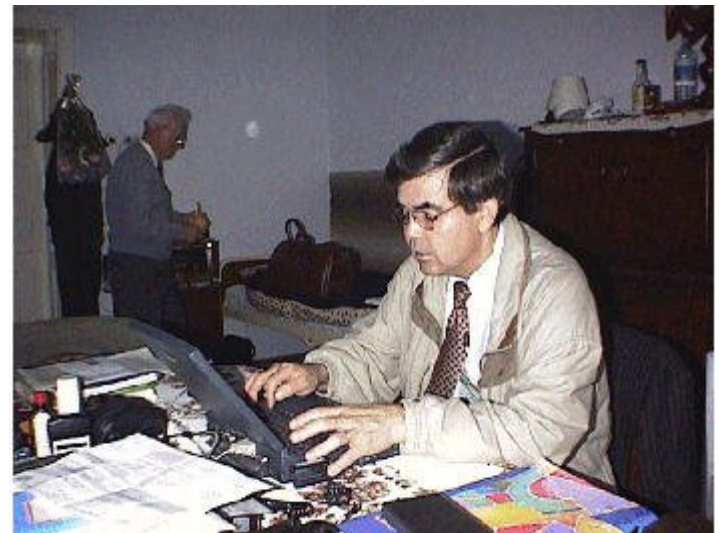
**6. Magyar Protestáns Teológiai Konferencia
és NyEMRLSz KK 1998**

Beregszász, Kárpátalja, 1998. szeptember 4.-9.

<http://nyemrlsz.newlights.info/index.php/olvas/144-jezus-az-interneten>

*A NyEMRLSz honlapja 16 évvel ezelőtt
Szundy László atyánkfia jóvoltából a
Magyar Reformátusok 1996-os
III. Világtalálkozójára jelent meg*

Simonfi Sándor és Bogdányi Gábor

Új lehetőségek és veszélyek

- Lesz-e virtuális egyház?
- Léteznek-e majd virtuális közösségek?
- A hálós lelkipozás példái

valóság

2008. december LI. évfolyam 12. szám
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.
1431 Budapest, Pf. 176.

像教行子孔師先

Konfucius

Az ideológia fogalma az információ újjáteremtő erejében hívő világ gyakorlatában

"Tekintve, hogy a kommunikációs folyamatokról alkotott mai koncepcióink nem sokban különböznek azoktól, amelyek Konfucius idején (Kr előtt 550) uralkodtak (sőt, sok szempontból kevésbé előrehaladottak), nem csodálkozhatunk azon, hogy ez irányú erőfeszítéseink története pusztán bármiféle megoldás elérését célzó kutatás. A korunkra jellemző, a számítógépekbe és az információs rendszerekbe vetett hit, mint a tevékenységeink bajait orvosló megoldás nem más, mint az ilyen megoldásokra való történelmi törekvések folytatása"

Az előadóról

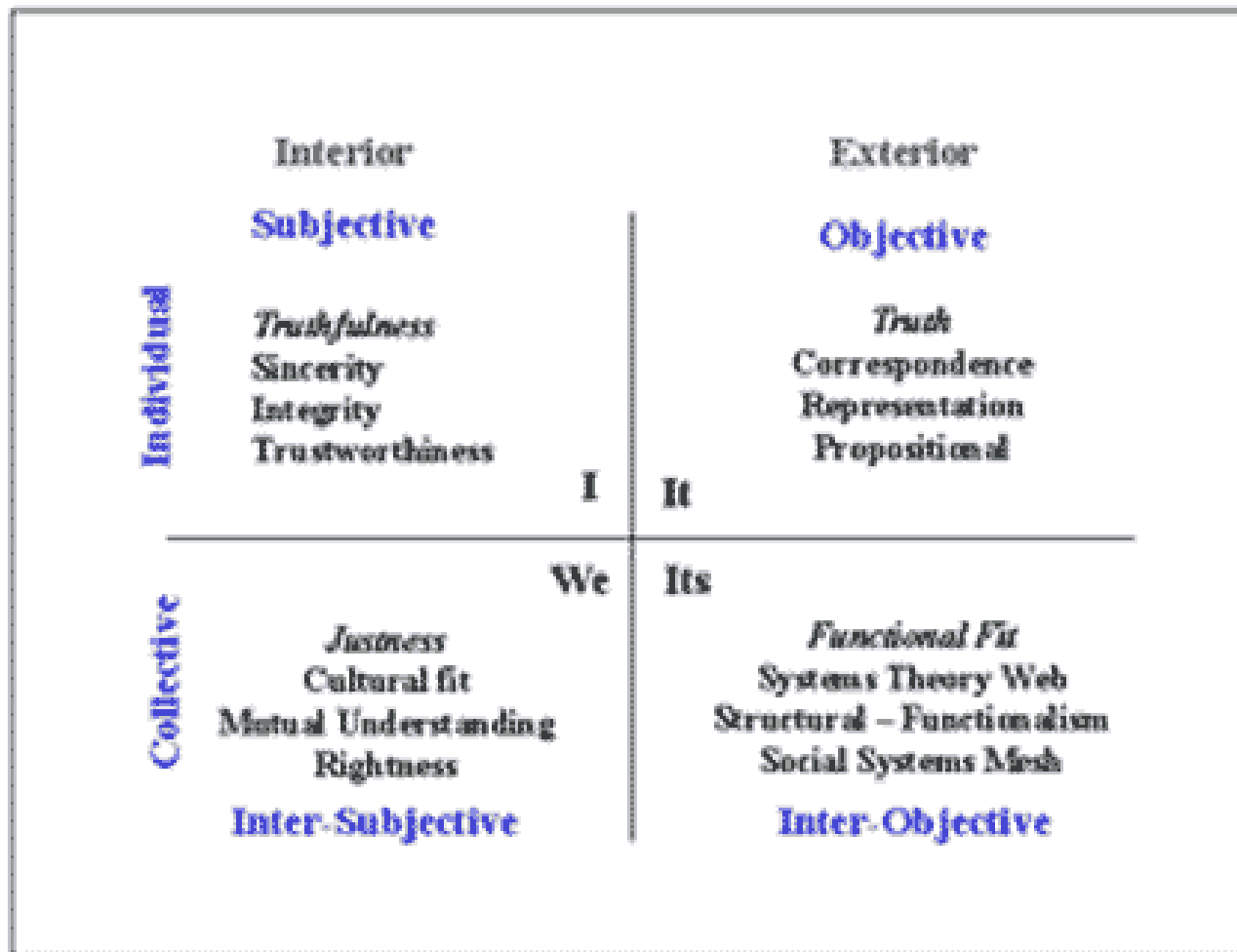
- Szül Miskolc 1929. Miskolc, Kolozsvár, Budapest
- 1953 **lelkészi oklevél**: Ref. Theológiai Akadémia Bp.
- 1971 és 1994 között a genfi egyetemen **PhD** a politikai tudományokból, majd református theológiából.
- Az ENSZ egyes gazdasági fejlesztési programjainak **igazgatója** — Algéria, Afganisztán, Mali.
- **Konzultáns**, az ENSZ Fejlesztési Programjának főtanácsadója afrikai és ázsiai országokban.
- **1994** óta tanulmányozza **a civilizációk közötti viszonyt és elkerülhetetlen dialógusuk feltételeit**, valamint a globalizáció problematikáját.
- A hollandiai MIKES INTERNATIONAL 2004 és 2006 között online kiadta összes műveit 24 kötetben.

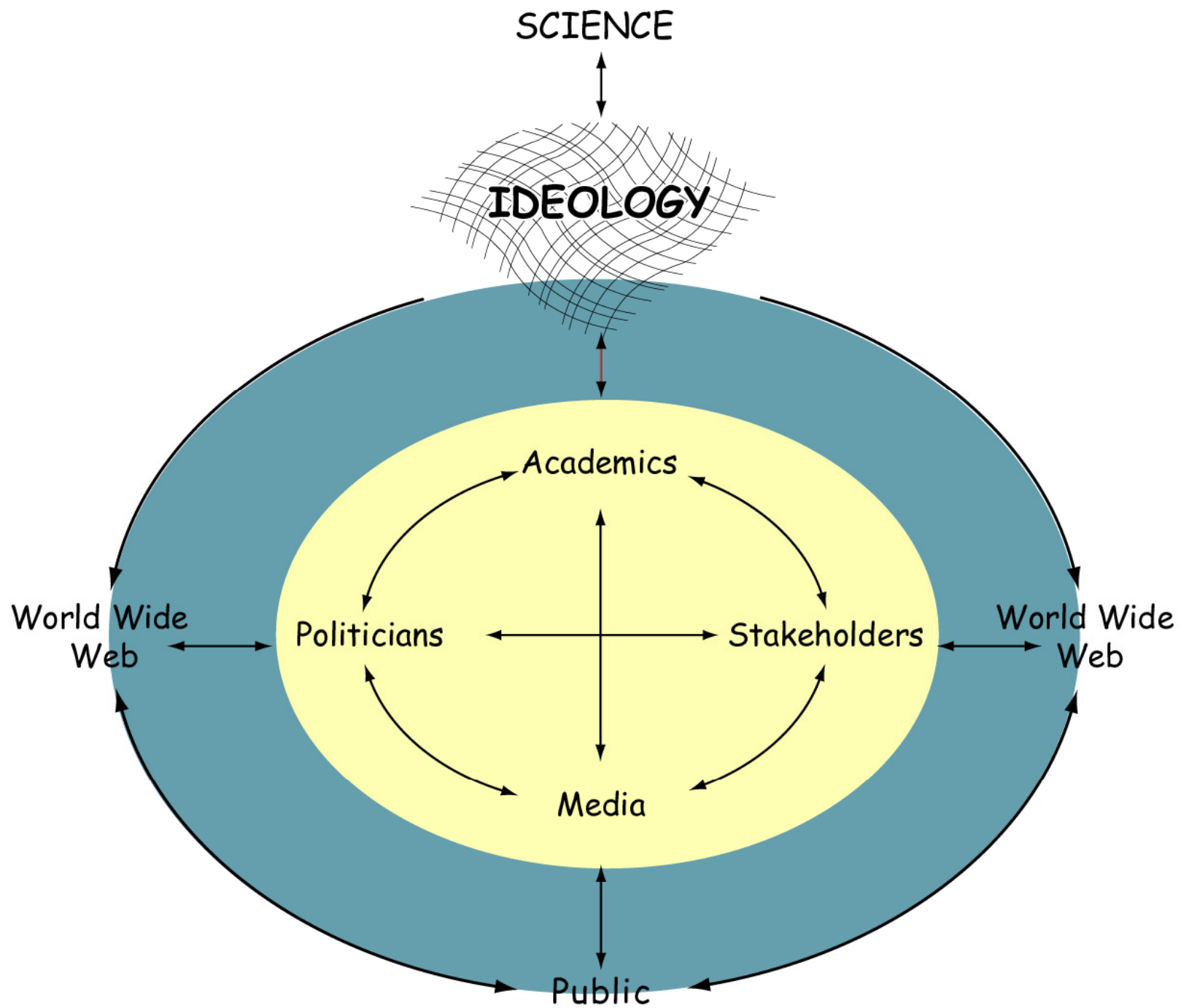
SHORT CV OF THE AUTHOR

- Born in Hungary 1929
- Left his homeland 1956 after the Revolution
- Worked during 25 years with the United Nations
- in the field of economics and social development.
- His experiences in Asia and Africa familiarized him with the **existence of different human worlds and taught him the necessity of understanding and tolerance in human relations.**
- Obtained Ph.D. in Political Science and International Relations from the Graduate School for International Studies and a D.D. from the Faculty of Protestant Theology both at the University of Geneva Switzerland.

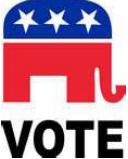
1. AZ IDEOLÓGIA FOGALMA

Tisztázzuk:

1. ***Az ideológia fogalmának elemzése*** bármely ideológiára alkalmazható:

- a baloldali (marxist-leninista)
- a jobboldali (náci és fasiszta) és
- az ú.n. polgári (amerikai liberális-demokrata vagy az európai szociáldemokrata) ideológiákra is.

2. *Az ideológiák fogalmát és meghatározását mindig a mai, az információ teljhatalmában bízó koron belül keresem, mellőzve az összehasonlítást más ideológiákkal.*

1. AZ IDEOLÓGIA FOGALMA

Az ember kapcsolódik létének

- Transzcendentális természetfeletti; érzékekkel nem észlelhető oldalához, legyen az egy monotheista vallás (mint a keresztyénség, az iszlám vagy a judaizmus)
- vagy metafizikai hit (mint a hinduizmus különféle változatai, a buddhizmus, a taoizmus vagy a konfucianizmus)

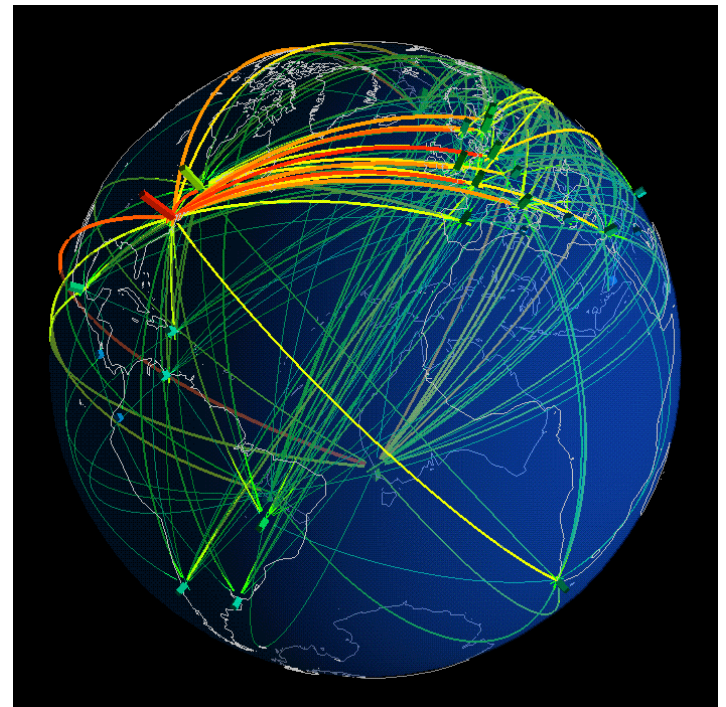
1. AZ IDEOLÓGIA FOGALMA

- Az ideológia a vallás vagy a metafizikai világkép szerepét veszi át, hiszen mindenre magyarázatot ad, minden jelenséget értelmezni tud, s minden *helyzetben képes eligazítást adni az egyénnek a lehetőségek és a választások zűrzavarában arra vonatkozólag, hogy miként cselekedjen.*

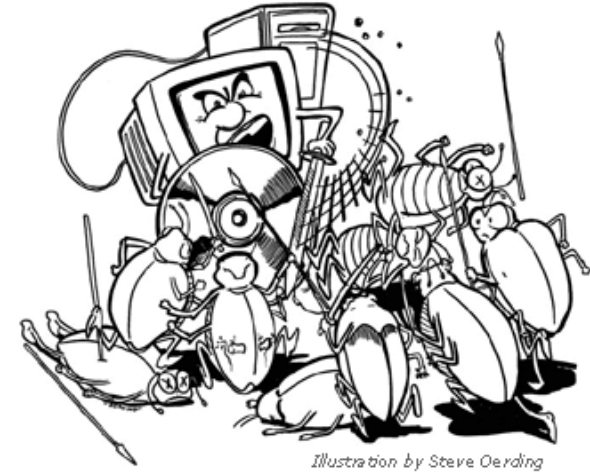
Így az egyén – nem ismerve egzisztenciájának különlegességeit, lehetőségeit és veszélyeit – **az ideológia által adott vezérfonalat követve** elkerülheti, hogy cselekedeteivel saját magának vagy másnak kárt okozzon, hogy életét veszélyeztesse, vagy hogy később lelkiismeretfurdalásnak legyen kitéve tetteinek előre nem látott következményei miatt.

Ideológiák elemzése

- 1. Értelmiségi szempontból az igazsághoz és a tapasztalati valósághoz fűződő viszony szemszögéből. Minden ideológia, kivétel nélkül, **kollektív hit- és értékrendszeren alapul**; egyéni ideológia nincs, mert az ideológia lényegéhez tartozik, hogy kollektív tömegakciókat akar elérni.

Ideológiák elemzése

- **2. Gyakorlati szempontból** a hatékonyság kritériumának szemszögéből az ideológia lehetetlenné teszi bármely, az elveitől eltérő meggyőződés, cselekvés vagy érv elismerését. Az ideológia fontos funkciója ugyanis éppen az, hogy a 'kívülről' jövő információkkal és hatásokkal szemben megőrizze világképének érintetlenségét. Ebben az értelemben az ideológia nem más, mint **előre beprogramozott akcióterv, amelynek feladata az információk áramlásának szabályozása**. Ennek következtében a társadalom politikai szférájában az ideológia a történelemben addig sosem látott fontossághoz jutott, mert minden modern politikai rendszer egy bizonyos ideológia révén legitimálja magát – **"a hatalom ideológiai önigazolása"**.

Ideológiák elemzése

- **3. Erkölcsi szempontból** a jó és a rossz közötti különbségtétel szemszögéből a jó és a rossz morális fogalompárját az ideológia a hozzá való hűséggel, intellektuális (mondhatni, hitbeli) követelményeinek szigorú betartásával és – mivel minden ideológia a tette összpontosul – a tartalmi követelmények által előírt cselekvési szabályok végrehajtásával helyettesíti be.

Ideológiák elemzése

A késői modernitás korának ideológiái, mivel nem áll rendelkezésükre semmiféle új konceptuális eszköz, a **mai valóságot kizárólag a társadalom és a humán tudományoktól örökölt fogalmi eszközökkel és azok rendszerében képesek magyarázni.** Jó példa rá a magán- és a közszféra mind hangsúlyozottabb szétválasztása az egyes ember életében, a demokratikus politikai élet és az emberi jogokat hangoztató szlogenek ellenére, noha a jelenlegi állampolgári koncepció nyilvánvalóan ennek ellenkezőjét tételezi fel.

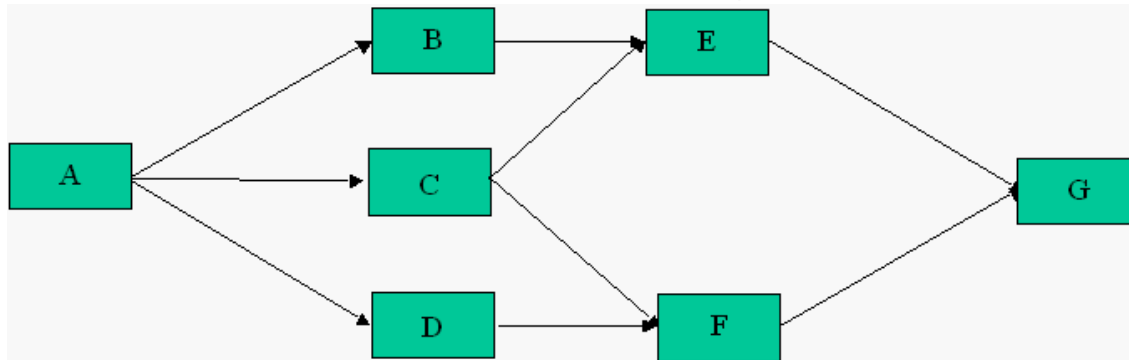

Ideológiák elemzése

- Frappáns példája az ideológia hatásának mai világunkban a tudomány ideológiaivá vált szerepe.
- Ennek oka, hogy a tudományos kutatás összefonódott a politikai és gazdasági érdekekkel, sőt, a legtöbb esetben alá is rendelődött nekik.
- A késői modernitás korának ideológiái, mivel nem áll rendelkezésükre semmiféle új konceptuális eszköz, a mai valóságot kizárólag a társadalom és a humán tudományoktól örökölt fogalmi eszközökkel és azok rendszerében képesek megmagyarázni. Jó példa rá a magán- és a közszféra mind hangsúlyozottabb szétválasztása az egyes ember életében, a demokratikus politikai élet és az emberi jogokat hangoztató szlogenek ellenére, noha a jelenlegi állampolgári koncepció nyilvánvalóan ennek ellenkezőjét tételezi fel.

Az információ (tájékoztatás)

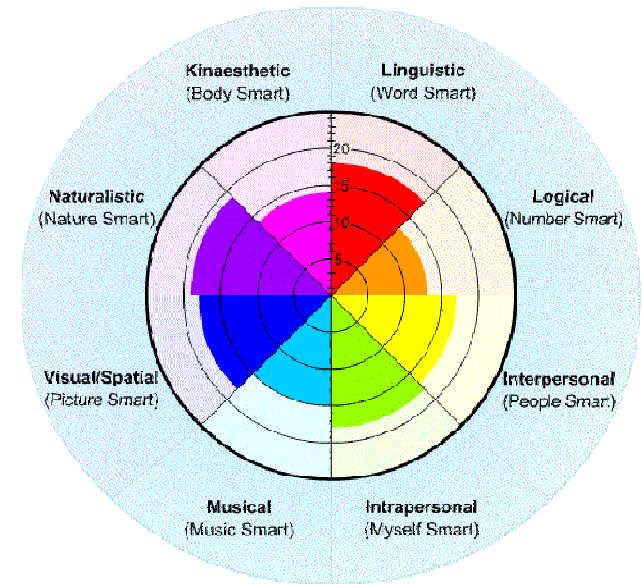

"Everything should be made as simple as possible, but not simpler."

— Albert Einstein

- "A kifejezés etimológiailag azt a folyamatot jelzi, amelynek folytán kialakul a tudás, éppen ezért sokkal többet jelent, mint a tudás töredékeinek egyszerű továbbadása. Az a tény, hogy az információ etimológiai gyökere a formához kapcsolódik, arra utal, hogy a töredékes tudást rendszerben kell feldolgozni, csak ezáltal kap meghatározott értelmet." *René Dubos*

Az információs rendszer

- Nem egyenlő a tudással, mert nem az információk tartalmára, hanem átadásukra vonatkozik, azt rendszerezi. Ezért beszélhetünk ezzel kapcsolatban 'technológiai misztikum'-ról.
- A mai információs kor technológiája tehát nem tudásra vezet, nem ismeretet ad, hanem töredékes adatokat nyújt bármiféle témáról.

Kommunikációs rendszer

- A kommunikáció valaminek a közlése a folyamatban résztvevő két vagy több partner között.
- Egy kommunikációs rendszerben az összetevők bizonyos értelemben egymástól függenek.

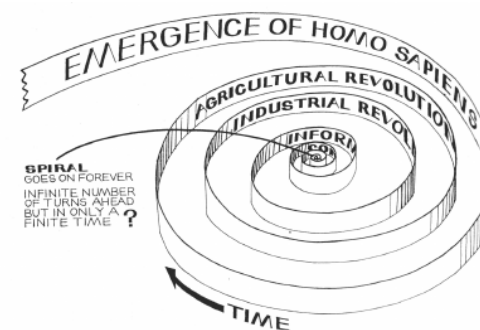
Kommunikációs rendszer

- Két fajtáját különböztethetjük meg:
 - **A természettudományos kommunikációs folyamatokban** (amelyekben információ adatközlést kell érteni, olyan adatokét, amelyek felhalmozhatók az úgynevezett adatbankokban). A természettudományos kommunikációs rendszerekben tehát az információ az adatok átadását jelenti, vagyis az üzenet az adatokban ölt testet.
 - **Az emberek közötti kommunikációban** viszont az egyes kommunikációs rendszerekben résztvevő ugyanazon egyének nem feltétlenül ugyanúgy viselkednek. A humán kommunikációs rendszerekben az üzenet tartalma a résztvevők által feldolgozott és átformált információ.

AZ INFORMÁCIÓS KOR IDEOLÓGIÁJÁNAK ANTINÓMIÁJA

Az információs ideológia nem más, mint a számítógépes és tele-kommunikációs technológiáknak az emberek létére és a kultúrájuk által meghatározott világra való alkalmazása, a társadalmi életet és az emberi egzisztenciát alapjaiban megváltoztató és a múlthoz képest kétségtelenül jobbá tevő perspektívában. Az új technológiák által lehetővé tett ideológia egy világszerte elterjedt kultúrában egyesíti az egész emberiséget, éppen azért, mert az információs korban az emberiség elkerülhetetlenül homogénné válik.

AZ INFORMÁCIÓS KOR IDEOLÓGIÁJÁNAK 4 HAMIS ANTINÓMIÁJA

- 1. az információ és a tudás fogalma azonosult a köztudatban, másrészt az, amit bölcsességnek neveztek a történelem folyamán, feledésbe merült
- 2. kapcsolódik a reális világképnek egy virtuálissal való behelyettesítése, amely az információk hihetőségének és megbízhatóságának elvesztésével jár.
- 3. ideológiája tudományos alapú technológiának minősíti magát, s a civilizációs és kulturális adottságoktól, értékrendszerektől függetlennek állítja be lényegét, tehát elveit és gyakorlatát univerzálisan érvényesnek és elfogadhatónak tartja
- 4. az információk növekvő tömege mindinkább lehetetlenné teszi a világ és a társadalom megértését, s ez automatikusan maga után vonja az egyén szabadságának elvesztését, mivel az egyes ember az uralkodó technológiák szolgájává válik.

Az információs kor ideológiája

Az információs technológiák oly mértékben befolyásolják gondolkozásunkat az élet minden területén – ez az ideológiai alaptétel, hogy minden más gondolkodási módot, kulturális megalapozottságú, nem pedig az új technológiákra építő értékrendszert, el fognak tüntetni a társadalomból.

Köszönöm szépen a figyelmüket

*„Tartsuk meg a reménységnek vallását
tántoríthatatlanul, mert hű az, aki ígéretet tett”*

Zsid 10, 23.